

Bijlage 8 Beknopte samenvatting van de droogvalwaarnemingen

Inleiding

In deze bijlage zijn de waarnemingen kort beschreven. Ze zijn gerubriceerd per waarnemende organisatie. Voor een uitgebreider verslag van de waarneming per jaar van de proef wordt verwezen naar de evaluatienotities 2003 - 2006 (bijlagen 3, 4, 5 en 6)

Niet alle organisaties hebben elk jaar een bijdrage geleverd. Als daar sprake van is, blijkt dat uit de tekst.

Per jaar is een korte samenvatting van de bevindingen gegeven.

De waarnemingen

Diverse organisaties en gebruikersgroepen hebben waarnemingen van droogvallen gedaan. Hierdoor is het mogelijk de mate waarin droogvallen tot verstoring leidt, vanuit verschillende invalshoeken te belichten.

Aangezien meerdere organisaties/gebruikersgroepen op hetzelfde moment waarnemingen kunnen doen, zijn dubbeltellingen niet helemaal uitgesloten.

Daar waar meer partijen in een bepaald gebied waarnemingen doen, zijn de gegevens naast elkaar gelegd en is gecheckt of de aantallen waargenomen drooggevallen schepen overeenkomen.

Wadvaarders en Staatsbosbeheer hebben bijvoorbeeld de eigen waarnemingsgegevens van de Boschplaat Terschelling van 2006 naast elkaar gelegd en geconstateerd dat het aantal waargenomen drooggevallen schepen op de vergeleken tijdstippen nagenoeg overeenkomt.

Dubbeltellingen zijn zo uitgesloten.

Het soort waarnemingen

Er is op verschillende wijze waargenomen:

vanaf schepen

vanaf het (ei)land

vanaf de zeeverkeerspost(en)

vanuit de lucht

Bij het beoordelen van de waarnemingen is het volgende van belang:

Iedere instantie/organisatie heeft met de eigen bril en met de eigen deskundigheid waargenomen.

Natuurbeherende instanties nemen waar vanuit het natuurperspectief en nemen zo bijvoorbeeld ook verschil waar met een situatie zonder schepen, omdat zij continu aanwezig zijn en langdurige observaties in een bepaald gebied doen.

De inspectieschepen zijn in een groot gebied actief. Aandachtspunt is dat de schepen per dag maar een beperkte actieradius hebben. Ook maakt het groot verschil of de waarneming vanaf een varende of voor anker liggende drooggevallen inspectieschip wordt gedaan.

De bemanningen van de vuurtorens hebben zicht op een groot gebied en kunnen veel recreanten zien. Aangezien ze op grote afstand zitten is het voor hen moeilijk om specifieke gedragingen van droogvallers te zien.

Wadvaarders en BBZ schippers doen op veel verschillende plaatsen verspreid over het Wad waarnemingen tijdens het droogvallen en nemen aspecten vanuit het perspectief van de gebruiker waar en (her)kennen collega schippers.

De wijze waarop de waarnemingen zijn geregistreerd

Er is naar gestreefd de gegevens op uniforme wijze te registreren. Een aantal partijen heeft jaarlijks een beschrijvend verslag uitgebracht. Alle andere partijen hebben gebruik gemaakt van het in hoofdstuk reeds genoemde waarnemingsformulier (zie bijlage 7).

De waarnemingen per organisatie

Vereniging Natuurmonumenten

Texel

- 2003 Geen verstoringen waargenomen
- 2004 Geen verstoringen waargenomen
- 2005 Geen verstoringen waargenomen
- 2006 Geen verstoringen waargenomen

Schiermonnikoog

- 2003 Indruk is, dat droogvallen meer verspreid gebeurt; gedrag is over het algemeen goed. 91 overtredingen geconstateerd.
- 2004 Minder overtredingen dan in 2003.
- 2005 Minder overtredingen dan in 2004.
- 2006 15 verstoringen geconstateerd.

Natuurmonumenten vraagt door de jaren heen geregeld aandacht voor de status van Schiermonnikoog als Nationaal Park, met name voor de Oostpunt van het eiland.

Staatsbosbeheer

Terschelling (Boschplaat)

- 2003 Percentage verstoringen door droogvallers: 5,3 %
Percentage los lopende honden: 5,9 %
- 2004 Percentage verstoringen door droogvallers: 5,7 %
Percentage los lopende honden: 3,6 %
- 2005 Percentage verstoringen door droogvallers: 11,9 %
Percentage los lopende honden: 3,0 %
- 2006 Percentage verstoringen door droogvallers: 10,9 %
Percentage los lopende honden: 3,6 %

Engelsmanplaat

- 2003 Percentage officieel onbekend: (6 % is officieus wel bekend)
- 2004 Percentage verstoringen: 6 %
- 2005 Percentage verstoringen: 7,5 % Rondvaartbedrijven apart benoemd
- 2006 Percentage verstoringen: 2,5 % Straaljagers en handkokkelaars apart benoemd; aandacht voor HVP

Rottumerplaat

- 2003 Geen waarnemingen
- 2004 Geen waarnemingen
- 2005 13 droogvallende schepen waargenomen; 2 daarvan (kano's) een verstoring (15,4 %)
- 2006 Aantallen droogvallers niet genoemd; overnachtende kanovaarders apart genoemd

Simonszand

- 2003 Geen waarnemingen
- 2004 Geen waarnemingen
- 2005 Geen waarnemingen
- 2006 Geen aantallen drooggevallen schepen; wel 1 verstoring gemeld.

Fryske Gea (Ameland)

- 2003 Percentage dat verstoring veroorzaakt: 30 %
- 2004 Percentage dat verstoring veroorzaakt: 18,3 %
- 2005 Percentage dat verstoring veroorzaakt: 28 %
- 2006 Percentage dat verstoring veroorzaakt: 6 % (n.l. 7 schepen, waarvan 2 beroepsvaart)

Landschap Noord Holland

- 2003 Geen verstoringen waargenomen
- 2004 Geen gegevens
- 2005 Geen verstoringen waargenomen
- 2006 Geen gegevens

Stichting Werkgroep Vlieland

- 2003 Geen waarnemingen
Wel algemene opmerking van de werkgroep Vlieland over los lopende honden
- 2004 Bijzondere waarneming Posthuiswad, later gecorrigeerd
- 2005 Geen bijzonderheden waargenomen
- 2006 Geen bijzonderheden te melden

Ministerie van LNV

De Harder

- 2003 Geen wijziging t.o.v. voorgaande jaren
12 overtredingen van de Erecode (geen % genoemd)
- 2004 Zelfde indruk als vorig jaar
4 PV's en enkele waarschuwingen (geen % genoemd).
- 2005 Verstoring in 28 % van de gevallen, door 11 schepen, waarvan 4 x een kanovaarder.
Plus 11 x verstoring door wadlopers.
- 2006 33 droogvalmomenten, waarvan op 9 momenten (27 %) verstoring door schepen.
In die 33 momenten zijn 52 droogvallende schepen (waarvan 9 kano's) waargenomen.
15 verstoringen, 4 door wadlopers, 2 door walrecreanten; dus 9 door schepen. Dat betekent: van de 52 drooggevallen schepen waren er 9 (17,3 %) betrokken bij verstoring.

De Krukel

Algemeen geldt voor De Krukel:

Verstorend gedrag door schepen is niet vast te stellen, door wisseling in waarneming van drooggevallen schepen en droogvalmomenten.

- 2003 Meer overtredingen (Krukel: ten gevolge van mooi weer?), geen verandering in locaties t.o.v. voorgaande jaren.
25 x een overtreding t.o.v. de Erecode
- 2004 Aantal droogvalmomenten waarop is waargenomen is (nog) niet bekend; op 8 van die momenten een verstoring gemeld.
In totaal 118 drooggevallen schepen waargenomen. Op de 8 droogvalmomenten met verstoring lagen 43 schepen droog. Aantal schepen dat betrokken was bij verstoring is (nog) niet bekend; minimaal 8 / 118 (6,8 %) en maximaal 43 / 118 (44,9 %).
- 2005 33 % van aantal drooggevallen schepen gaf een verstoring.
- 2006 Aantal waargenomen droogvalmomenten: 36. Op 10 daarvan (27,7 %) een verstoring gemeld.
Op de 36 waargenomen droogvalmomenten zijn in totaal 136 drooggevallen schepen geteld.

Op de 10 droogvalmomenten met een verstoring lagen 71 schepen droog. Aantal daarvan dat betrokken was bij verstoring (nog) niet bekend; minimaal 10 x 1, maximaal alle 71. Het percentage moet derhalve liggen tussen de 10 / 136 (7,3 %) en 71 / 136 (52 %).

Phoca

2003	Geen verschil met voorgaande jaren; zelfde locaties in trek bij droogvallers 72 overtredingen waargenomen	(geen % genoemd)
2004	6 van de 51 waargenomen schepen veroorzaakten verstoring	(11,8 %).
2005	4 van de 44 waargenomen schepen veroorzaakten verstoring	(9,1 %)
2006	2 van de 39 waargenomen schepen veroorzaakten verstoring	(5,1 %)

Stormvogel

2003	Geen waarnemingen	
2004	Geen waarnemingen	
2005	Geen waarnemingen	
2006	81 drooggevallen schepen waargenomen, geen verstoringen	(0,0 %)

KLPD, unit Waddenzee

2003	Geen verschillen t.o.v. voorgaande jaren; droogvallers gedragen zich doorgaans goed	
2004	Geen waarnemingen	
2005	Geen waarnemingen	
2006	Geen waarnemingen	

Zeeverkeersposten

2003	Geen verandering t.o.v. voorgaande jaren	
2004	Geen waarnemingen	
2005	Geen waarnemingen	
2006	Geen waarnemingen	

Douane

2003	Geen waarnemingen	
2004	25 droogvallende schepen gezien; geen verstoringen geconstateerd	
2005	Geen verstoringen geconstateerd	
2006	7 droogvallende schepen gezien; 2 daarvan verstoringen	(28,6 %)

Koninklijke Marechaussee

2003	Geen waarnemingen	
2004	Ruim 60 drooggevallen schepen gezien; geen verstoringen	
2005	Geen drooggevallen schepen waargenomen	
2006	16 drooggevallen schepen waargenomen; 2 daarvan een verstoring	(12,5 %)

SIW Helikoptervluchten

2003	Geen waarnemingen	
2004	20 droogvallende schepen gezien; geen verstoringen geconstateerd	
2005	34 droogvallende schepen gezien; geen verstoringen geconstateerd	
2006	29 droogvallende schepen gezien; geen verstoringen geconstateerd	

Wadvaarders en BBZ

2003	Geen afwijkingen t.o.v. tellingen voorgaande jaren	
	Percentage verstoringen van waargenomen schepen:	1,2 %
2004	Percentage verstoringen van waargenomen schepen:	0,8 %
2005	Percentage verstoringen van waargenomen schepen:	1,5 %
	Schip schoonmaken apart als probleem genoemd.	
2006	Percentage verstoringen van waargenomen schepen:	0,8 % (NB: bijna de helft daarvan beroeps)

Sluispassages

Jaarlijks wordt door de Stuurgroep Waddenprovincies het aantal passerende plezierjachten door de sluisen naar het Waddengebied geregistreerd. Dit wordt gedaan bij de sluisen bij Den Helder, Den Oever, Kornwerderzand, Harlingen, Lauwersoog en Delfzijl. De jaren voor 2002 schommelde het aantal passages rond de 100.000. Hoewel in 2003 en 2004 een vrijwel gelijk aantal sluispassages is geteld, is het aantal sluispassages vanaf 2000 alleen maar toegenomen, zoals ook blijkt uit onderstaande tabel.

jaar	Den Helder	Den Oever	Kornw.zand	Harlingen	Lauwersoog	Delfzijl	Totaal
2000	9552	20037	37714	13036	12198	7956	100493
2001	9516	19921	37116	13235	12339	7431	99558
2002	10973	25153	39264	12958	15625	8459	112432
2003	9844	30733	41827	15566	16141	8816	122927
2004	10287	31427	44116	14030	15444	7441	122745
2005	10500	35521	41786	13561	14092	7791	123251
2006	11608	34504	44881	13585	15178	6246	126002